

W San Vittore del Lazio w 70. rocznicę bitwy o Monte Cassino stanął pomnik poświęcony pamięci żołnierzy 2. Korpusu Polskiego

W październiku 2011 roku podjęta została inicjatywa upamiętnienia prowizorycznego cmentarza żołnierzy 3. Dywizji Strzelców Karpackich i 2. Brygady Pancernej poległych w bitwie o Monte Cassino. Formalny wniosek poparty został przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie „Karpaczczyzy”, władze miasteczka San Vittore del Lazio oraz Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Na miejsce realizacji i wzniesienia pomnika upamiętniającego poległych żołnierzy polskich, lokalne władze włoskie oddały do pełnej dyspozycji plac przy XV wiecznym kościółku Santa Maria del Soccorso (zwanym również San Sebastiano).

To właśnie tam, w latach 1944 – 1945, zlokalizowany był jeden z dwóch cmentarzy polowych dla poległych w bitwie o Monte Cassino żołnierzy generała Władysława Andersa.

Projekt upamiętnienia, na zamówienie Rady OPWiM wykonał inż. Janusz Gołąb. Prace przy realizacji budowy pomni-

ka podjęła w lipcu br. polska firma i zostały one ukończone w trzy tygodnie. Główny element projektu stanowi zabytkowy Krzyż wykonany przez żołnierzy plutonu warsztatowego w 1945 r. z korpusów łusek artyleryjskich. Ten pamiątkowy Krzyż, pozostawiony został w miejscu prowizorycznego cmentarza 3. Dywizji Strzelców Karpackich, po przeniesieniu szczątków żołnierskich na nowo wzniesiony monumentalny Polski Cmentarz Wojenny na Monte Cassino. Pierwotnie, blisko ośmiometrowej wysokości Krzyż ozdobiony był oplatającą korpus gałązką z liśćmi laurowymi, jednak ten element zachował się jedynie w szczątkowej formie przy splocie jego ramion.

Nowo wzniesiony polski pomnik w San Vittore del Lazio, wpisany jest w brukowany okrąg o średnicy pięciu i pół metra z umieszczonym w centralnej części wizerunkiem Orła Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i zabytkowym Krzyżem osłoniętym murem z bloków piaskowca. Płaskorzeźbę Orła o wymiarach 124 cm na 90 cm wykonano z

białego marmuru i oparto na cokole z miejscowych kamieni wapiennych. Na obu ramionach muru z piaskowca umieszczono również dwie tablice z inskrypcjami w języku polskim i języku włoskim oraz z oznakami 3. Dywizji Strzelców Karpackich i 2. Brygady Pancernej.

Treść dwujęzycznej inskrypcji głosi:

PAMIĘCI BOHATERSKICH
ŻOŁNIERZY 3 DYWIZJI
STRZELCÓW KARPACKICH
ORAZ 2 BRYGADY PANCERNEJ
2 KORPUSU POLSKIEGO
POLEGŁYCH
W BITWIE O MONTE CASSINO
ZA WOLNOŚĆ POLSKI I
WŁOCH. POCHOWANI
W TYM MIEJSCU NA
PROWIZORYCZNYM
CMENARZU, W 1945 ZOSTALI
PRZENIESIENI NA POLSKI
CMENARZ WOJENNY NA
MONTE CASSINO.
KRZYŻ WYKONANY
PRZEZ ŻOŁNIERZY
2 KORPUSU POLSKIEGO
W 1945.
UPAMIĘTNIE
UFUNDOWANE
PRZEZ RZECZPOSPOLITĄ
POLSKĄ STARANIEM RADY
OCHRONY PAMIĘCI WALK
I MĘCZEŃSTWA DZIĘKI
ŻYCZLIWOŚCI WŁADZ MIASTA
SAN VITTORE DEL LAZIO.
MAJ 2014

Uroczysta inauguracja i odsłonięcie pomnika planowane jest w tydzień po Wszystkich Świętych 2014 roku, w obecności weteranów Dywizji Karpackiej oraz przedstawicieli władz polskich i włoskich.

Cześć Ich Pamięci!

Krzysztof Piotrowski

Pomnik upamiętniający cmentarz 3. Dywizji Strzelców Karpackich w San Vittore del Lazio. Fot. K. Piotrowski, 3.08.14 r.

Artykuły nawiązujące (dostępne również na stronie internetowej www.naszswiat.net w zakładce Magazyn/Monte Cassino):

1. „Polski cmentarz wojenny w San Vittore del Lazio 1944 - 1945”, *Nasz Świat*, nr 18 / 01-15 października 2011
2. „Polski Cmentarz Wojskowy w Acquafondata 1944 – 1945. Cz. I”, *NŚ* nr 19 / 01-15 listopada 2013
3. „Polski Cmentarz Wojskowy w Acquafondata 1944 – 1945. Cz. I”, *NŚ* nr 20 / 16-30 listopada 2013.

Orzeł Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie na kamiennym cokole u podstawy Krzyża. Fot. Vittorio Casoni

Pomnik w tle kościółka Santa Maria del Soccorso. Fot. K. Piotrowski, 3.08.14 r.

Obchody 70. rocznicy wyzwolenia regionu Marche

Filottrano, Ankona i Loreto: tu w dniach 17-19 lipca miały miejsce uroczyste obchody 70. rocznicy wyzwolenia włoskiego Regionu Marche przez 2 Korpus Polski gen. Władysława Andersa.

Na zaproszenie władz Ankony na uroczystości przybyła z Polski delegacja oficjalna, której przewodniczył Pan Jan Stanisław Ciechanowski, Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. W uroczystościach wzięli udział weterani walk, żołnierze 2 Korpusu Polskiego oraz Pani Anna Maria Anders Costa, córka gen. W. Andersa. Ambasadę RP w Rzymie reprezentowała Pani konsul Jadwiga Pietrasik. Mszę świętą na Cementarzu Polskim w Loreto odprawił ks. bp. Józef Guzdek, Ordynariusz Polowy Wojska Polskiego.

Z ramienia gospodarzy w uroczystościach wzięli udział: Pani Valeria Mancinelli - Burmistrz Ankony, Pan Paolo De Biagi - Zastępca Prefekta Ankony, Pan Paolo Niccoletti - Burmistrz Loreto, Pani Lauretta Giulioni - Burmistrz Filottrano, Gen. Rosario Aiosa - Komisarz ds. Poległych

włoskiego Ministerstwa Obrony, Pan Ambassador Alessandro Cortese de Bosis - Prezes Stowarzyszenia Weteranów Armii Wyzwolenia Włoch oraz liczni przedstawiciele Polonii.

Informacja pochodzi ze strony internetowej Ambasady RP w Rzymie

Consolato Generale della Repubblica di Polonia in Milano

NATURA I SZTUKA

NATURA E ARTE

associazione culturale Italo - Polacca

INVITO PER EVENTO

CLUB ALPINO ITALIANO AIRF

“UN GRANDE TRA I GIGANTI DELLA TERRA”

Ricordando Jerzy Kukuczka,
a venticinque anni dalla sua ultima impresa

BOLOGNA 20 SETTEMBRE 2014, INCONTRO CON:
CECYLIA KUKUCZKA **KRZYSZTOF WIELICKI**
MARIO CORRADINI

ore 14,30: Escursione con Ospiti al Parco del Gessi Bolognesi
dalle ore 19,00: presentazione del libro "Un Grande tra i Giganti della Terra"
a cura di Cecylia Kukuczka
seguiranno:
Krzysztof Wielicki Mario Corradini
proiezione video: "L'hatse Rozgrzywka Pokerowa"
conferenza: "Himalaya Invernale"

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM NA WWW.NASZSWIAT.NET